

laansvirksomhed længere, end Tilfældet allerede var. Jeg kan nu ikke tiltræde den Mening. Jeg mener, at i et Spørgsmaal som dette kunde Staten meget godt bringe det Offer, der her er Tale om. Det bliver jo ikke noget stort Offer. Naar Husmændene have ønsket at faa til deres Raadighed et Beløb af 200,000 Kr. som Driftslaan, og man samtidig stiller Garanti for, at Laanene tilbagebetales, og at der svares en Rente af dem af 3 pCt., er det Offer, Staten her skal bringe, i Virkeligheden ikke mere end 2,000 Kr. aarlig. Der er da Grund til at tage Spørgsmaalet op, og jeg vil haabe, at det kan komme frem igen til tredje Behandling. Vi maa huske, at det her ogsaa drejer sig om de saakaldte gamle Husmænd. Disse synes i mange Tilfælde, at det er de saakaldte Statshusmænd, der ere Kælebørn, idet de faa meget store Prioritetslaan i de enkelte Ejendomme for en billig Rente og i det hele faa en Hjælp, som de, der ere i Besiddelse af de gamle Huse, ikke faa. Men et Forslag som det, jeg her har antydet, vil komme hele den danske Husmandsstand til gode, altsaa ogsaa de gamle Huses Ejere. Jeg omtalte det udførligt forrige Gang, jeg havde Ordet, og kan for øvrigt henvise til de Udtalelser, der ere fremsatte af det ærede Medlem fra Skjoldlev (Johannes Pedersen), der varmt anbefalede det og særlig fremhævede, at en saadan Bevilling ogsaa vilde komme de gamle Husmænd til gode.

Jeg skal derefter omtale et Angreb, der af den højtærede Ordfører og det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) er rettet mod de samvirkende jyske Husmandsforeninger. Jeg maa her gøre opmærksom paa, at de Regler, hvorefter Bevillinger til Husmændene fordeles, ere fastsatte af Landbrugsministeriet og navnlig dreje sig om følgende 6 Punkter, som jeg skal tillade mig at oplæse: For det første, at der til Rejseunderstøttelser kun kan anvendes Halvdelen af Tilskuddet, for det andet, at Adgangen til at erholde Præmier og Rejseunderstøttelser ikke maa betinges af, at den paagældende er Medlem af en Husmands- eller Landboforening, for det tredje, at der ikke maa tilstaa Præmie eller Rejseunderstøttelse til nogen, der i samme Aar erholdt Præmie eller Rejseunderstøttelse af en anden Husmandsforening, for det fjerde, at Præmie eller Rejseunderstøttelse i Almindelighed ikke maa tilstaa nogen Jordbruger, der holder mere end en stor eller to smaa Heste, for det femte, at

ingen Del af det til Præmier eller Rejseunderstøttelser til Raadighed stillede Beløb maa anvendes til Dækning af Udgifter, som Uddelingen af Beløbet maa medføre, saasom Rejseomkostninger i Anledning af Bedømmelsen, Løn til Husmandskonsulenter, Udgifter til Tryksager, Porto o. desl., og for det sjette, at det Statstilskud, som ikke maatte være forbrugt af vedkommende Forening, skal tilbagebetales.

Det forekommer mig, man ikke har Ret til at sige, at de samvirkende jyske Husmandsforeninger paa nogen Maade have overskredet disse Forskrifter. Der er en Ting, jeg her maa gøre opmærksom paa. Hele denne Virksomhed gik i Fjor over til de jyske Husmandsforeninger. Det var en meget stor Virksomhed, som nu paa en Gang blev lagt ind under dem. Den havde fra først af været overdraget alene til Landboforeningerne, senere til disse og Husmandsforeningerne i Fællesskab. Forholdet er jo, at Foreningerne skulle udnævne Dommerhold, som skulle bedømme de Husmandslodder, som konkurrere til Præmier. Det have de ogsaa iagttaget meget nøje og bl. a. bestemt, at naar der i en Kreds er flere Dommerhold, maa der være en Dommer, som er fælles for alle Dommerhold, saa at man kan faa bedømt efter ensartede Regler, og de store Fællesrejser, hvortil Udgifterne ogsaa skulle afholdes af disse Midler, blive ordnede af Fællesforeningen, medens de mindre, de smaa, lokale Rejser, blive ordnede af de lokale Foreninger. Over hvad der af Lokalforeningerne benyttes, indsendes der Regnskab til Fællesforeningen, og Fællesforeningen har atter indsendt sit Regnskab dokumenteret til Ministeriet.

Den Gang de samvirkende jyske Husmandsforeninger skulde overtage denne Sag i Jylland, fandtes der 379 Husmandsforeninger. Tidligere havde man i Jylland til Varetagelse af denne Sag haft 70 Kredsudvalg, der, som sagt, vare valgte dels af Landboforeninger og dels af Husmandsforeninger, og det var nu de jyske Husmandsforeningers Opgave at holde sig saa nær op til den tidligere Ordning som muligt. Man inddelte saa Jylland i 85 Kredsforeninger, men et Par Steder havde man ikke nogen Husmandsforening, og der overlod man saa Sagen til to stedlige Landboforeninger, som for øvrigt selv havde ønsket dette. Det er muligt, at her er begaaet en Fejl, og at det maaske nok havde været rigtigere, om de jyske Husmandsforeninger først havde indhentet